

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης απευθύνει πρόσκληση για αδελφική Σύναξη των Προκαθημένων των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων στο Φανάρι

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Πρόσκληση προς τους Πατριάρχες Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων για αδελφική Σύναξη στην Κωνσταντινούπολη, στις 30 Νοεμβρίου, ημέρα κατά την οποία η Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου και της Θρονικής εορτής του Οικουμενικού Πατριαρχείου, απηύθυνε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Την πρωτοβουλία αυτή γνωστοποίησε ο Παναγιώτατος χθες, Παρασκευή 4

Σεπτεμβρίου 2026, από την Βουδαπέστη κατά την ομιλία του προς τους συνέδρους του **27ου Διεθνούς Συνεδρίου της «Εταιρείας του Δικαίου των Ανατολικών Εκκλησιών» (Society for the Law of the Eastern Churches - SLEC), το οποίο πραγματοποιήθηκε από 31 Αυγούστου έως 3 Σεπτεμβρίου 2026.**

Όπως ανέφερε, ο ίδιος απέστειλε σχετική επιστολή προς τους Προκαθημένους των τριών Πρεσβυγενών Πατριαρχείων, προτείνοντας τη σύναξή τους στην Κωνσταντινούπολη κατά τη Θρονική εορτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Στόχος της πρωτοβουλίας, όπως τόνισε, είναι να εξετάσουν από κοινού τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Εκκλησία, αλλά και ο λαός του Θεού.

Τον Οικουμενικό Πατριάρχη προσφώνησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Γρηγόριος και μέλος του Συνεδρίου.

Παρέστησαν, εκτός από τα μέλη του Συνεδρίου, και ιεράρχες του Θρόνου, οι οποίοι έχουν φτάσει στην Βουδαπέστη για τα θυρανοίξια του Κέντρου «Φανάριον», όπου πραγματοποιήθηκε η Πατριαρχική ομιλία.

Ο Παναγιώτατος εξέφρασε την πατρική του αγάπη προς την Εταιρεία για το Δίκαιο των Ανατολικών Εκκλησιών, με την οποία, όπως υπογράμμισε, συνδέεται

εδώ και δεκαετίες. Αναφέρθηκε στην προσωπική του συμμετοχή στην ίδρυσή της το 1969, όταν, ως νεαρός Αρχιμανδρίτης, επέστρεψε από τις διδακτορικές σπουδές του στο Ανατολικό Κανονικό Δίκαιο στο Ποντιφικό Ανατολικό Ινστιτούτο της Ρώμης, αλλά και στη μεταγενέστερη συμβολή του στις επιστημονικές εργασίες της Εταιρείας.

«Η Εταιρεία για το Δίκαιο των Ανατολικών Εκκλησιών δεν υπήρξε ποτέ για εμάς ένας μακρινός ή άγνωστος θεσμός. Είναι “σάρκα από τη σάρκα μας”», ανέφερε χαρακτηριστικά, υπογραμμίζοντας τον μακρόχρονο δεσμό του με την επιστημονική και κανονική της αποστολή.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στάθηκε ιδιαίτερα στη συμβολική σημασία της συνάντησης των συνέδρων με την ίδρυση, την ίδια ημέρα, του νέου «Φαναρίου» στη Βουδαπέστη. Όπως εξήγησε, το νέο Κέντρο, μολονότι βρίσκεται στη σύγχρονη πρωτεύουσα της Ουγγαρίας, φέρει στο όνομά του τη ζωντανή μνήμη του Φαναρίου, της ιστορικής καθέδρας της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως.

Το «Φανάριον», σύμφωνα με το όραμα του Πατριάρχη, προορίζεται να αποτελέσει μόνιμη εστία διορθοδόξου, διαχριστιανικού και διαθρησκειακού διαλόγου, έναν χώρο στον οποίο θεολόγοι, κανονολόγοι, ακαδημαϊκοί και καλοπροαίρετοι άνθρωποι θα μπορούν να συναντώνται «στο πνεύμα του διαλόγου, του αμοιβαίου σεβασμού και της υπομονετικής αναζήτησης της αλήθειας με αγάπη».

Στο σημείο αυτό, ο Οικουμενικός Πατριάρχης συνέδεσε άμεσα τη λειτουργία του νέου Κέντρου με την αποστολή της Society for the Law of the Eastern Churches και, ειδικότερα, με τον επίσημο θεολογικό διάλογο μεταξύ Ρωμαιοκαθολικής και Ορθόδοξης Εκκλησίας. Υπογράμμισε ότι η κανονική παράδοση των δύο Εκκλησιών δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα σύστημα «νομικών τειχών» που χωρίζει τους εντός από τους εκτός της Εκκλησίας, αλλά ως ουσιαστικό στοιχείο για την προώθηση της οικουμενικής προσπάθειας.

Όπως χαρακτηριστικά τόνισε, το «Φανάριον» μπορεί, μαζί με την Εταιρεία, να καταστεί ένα πραγματικό εργαστήριο «νομικού οικουμενισμού», προσφέροντας τα πορίσματα της κανονικής επιστήμης στον θεολογικό διάλογο και συμβάλλοντας, κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του, «στην ιερή υπόθεση της αποκατάστασης της πλήρους κοινωνίας μεταξύ των Εκκλησιών μας».

Στο επίκεντρο η πρωτοκαθεδρία του Επισκόπου Ρώμης

Κεντρικό σημείο της ομιλίας αποτέλεσε το θέμα του Συνεδρίου, «Ο Επίσκοπος Ρώμης: Μελλοντικοί ορίζοντες από τις αρχαίες παραδόσεις για Καθολικούς και Ορθοδόξους», το οποίο, όπως σημείωσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης, άπτεται άμεσα των θεολογικών προβληματισμών και της κανονικής κληρονομιάς του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ο Παναγιώτατος αναφέρθηκε στην περίφημη θέση του τότε καθηγητή του Πανεπιστημίου του Ρέγκενσμπουργκ Joseph Ratzinger, ο οποίος, πολλά χρόνια πριν εκλεγεί Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄, είχε διατυπώσει την αρχή ότι «η Ρώμη δεν μπορεί να απαιτεί από την Ανατολή περισσότερα για το πρωτείο από όσα διατυπώθηκαν και βιώθηκαν κατά την πρώτη χιλιετία».

Κατά τον Οικουμενικό Πατριάρχη, η θέση αυτή παραπέμπει στην κοινή πατερική κληρονομιά της αδιαίρετης Εκκλησίας της πρώτης χιλιετίας ως στο κατάλληλο μέτρο και κριτήριο για κάθε σύγχρονη κατανόηση της πρωτοκαθεδρίας.

Η Πενταρχία ως έκφραση της ενότητας της Εκκλησίας

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Παναγιώτατος στην Πενταρχία, δηλαδή στην ιστορική τάξη των πέντε μεγάλων αρχαίων Θρόνων της Ρώμης, της Κωνσταντινουπόλεως, της Αλεξανδρείας, της Αντιοχείας και των Ιεροσολύμων.

Όπως επεσήμανε, κατά την πρώτη χριστιανική χιλιετία η Πενταρχία αποτελούσε το πλέον ορατό εκκλησιαστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εκφραζόταν η ενότητα της καθολικής Εκκλησίας. Παραπέμποντας μάλιστα στον Αναστάσιο τον Βιβλιοθηκάριο, έκανε λόγο για μια εντυπωσιακή αναλογία: όπως το ανθρώπινο σώμα λειτουργεί αρμονικά μέσω των πέντε αισθήσεων, έτσι και το ένα Σώμα του Χριστού, η Εκκλησία, συγκρατείται και οργανώνεται μέσω της συμφωνίας των πέντε Πατριαρχικών Θρόνων.

Ο ίδιος χαρακτήρισε την κοινωνία αυτή των Πατριαρχών, την *communio patriarcharum*, δηλαδή την κοινή εκκλησιαστική ζωή και συλλειτουργία τους, ως την πλέον εμφανή εικόνα της ενότητας της καθολικής Εκκλησίας κατά την πρώτη χιλιετία. Οι πέντε Θρόνοι, όπως ανέφερε, κατείχαν ο καθένας την πρωτοκαθεδρία στον χώρο του, παραμένοντας όμως ενωμένοι «στη μία πίστη και στο ένα ευχαριστιακό ποτήριο».

Στο πλαίσιο αυτό, ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρθηκε και στη θέση του δασκάλου του στο Ανατολικό Κανονικό Δίκαιο, π. Ivan Žužek, ο οποίος υποστήριζε ήδη πριν από μισό αιώνα ότι ο αρχαίος τίτλος του Πάπα ως «Πατριάρχη της Δύσεως» δεν αποτελούσε απλώς έναν τιμητικό τίτλο, αλλά τίτλο με πραγματικό περιεχόμενο και συγκεκριμένα πατριαρχικά δικαιώματα, χωρίς όμως να εκφράζει «οικουμενική και άμεση δικαιοδοσία».

«Να γίνει και πάλι πλήρης η Πενταρχία»

Στην ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρθηκε στην πρόσφατη επιστολή του προς τους Πατριάρχες Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, με πρόσκληση για αδελφική Σύναξη κατά την εορτή του Αγίου Ανδρέου, στις 30 Νοεμβρίου, ώστε οι τέσσερις Προκαθήμενοι των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων να

εξετάσουν από κοινού τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα ο λαός του Θεού.

Παράλληλα, περιγράφοντας την πορεία της Εκκλησίας μέσα στην ιστορία, ο Παναγιώτατος μίλησε για τους αρχαίους Πατριαρχικούς Θρόνους της Ανατολής ως «ακλόνητους στύλους και αδιάσπαστα θεμέλια της Αποστολικής Παραδόσεως». Υπογράμμισε ότι μαζί με τη Ρώμη συγκροτούσαν κατά την πρώτη χιλιετία «την πεντάχορδη λύρα της καθολικής Εκκλησίας», συμμετέχοντας ενεργά στις επτά Οικουμενικές Συνόδους και «ορθοτομούντες τον λόγον της αληθείας».

Με εμφανή συγκίνηση αναφέρθηκε, τέλος, στο γεγονός ότι η Εκκλησία στερείται επί μία περίπου χιλιετία την πλήρη κοινωνία με την Εκκλησία της Ρώμης, εξαιτίας του σχίσματος, το οποίο, όπως σημείωσε, «διέρρηξε τον άρραφο χιτώνα του Κυρίου». Ωστόσο, τόνισε ότι η λύπη αυτή δεν οδηγεί στην απογοήτευση, αλλά συνυπάρχει με την ελπίδα.

«Αναμένουμε, με τη χάρη και τη βοήθεια του Θεού, την αποκατάσταση της πλήρους κοινωνίας με την Εκκλησία της Ρώμης μέσα στο ένα Σώμα της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, ώστε η Πενταρχία να γίνει και πάλι πλήρης και η “πεντάχορδη λύρα” της καθολικής Εκκλησίας να ηχήσει ξανά με την πληρότητα της αρχαίας αρμονίας της», υπογράμμισε ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Κλείνοντας, ο Παναγιώτατος ευχαρίστησε τους συνέδρους για την αφοσίωσή τους στην υπηρεσία του Κανονικού Δικαίου ως «γνήσιου οργάνου της χριστιανικής ενότητας» και ευχήθηκε η Society for the Law of the Eastern Churches να συνεχίσει να αποτελεί δημιουργικό φορέα του «νομικού οικουμενισμού», ενώ το νέο «Φανάριον» στη Βουδαπέστη να εξελιχθεί σε πραγματικό σταυροδρόμι συναντήσεως μεταξύ χριστιανών κάθε ομολογίας και όλων όσοι αναζητούν ειλικρινά τον Θεό.

Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου στην Αγγλική γλώσσα στον σύνδεσμο:

[Address by His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew to the Participants of the 27th International Congress of the Society for the Law of the Eastern Churches at the “FANARION” Orthodox Christian Dialogue Centre \(Budapest, September 4th, 2026\)](#)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

Άφιξη του Οικουμενικού Πατριάρχη στην Ουγγαρία - Επίσκεψη στο
Ορθόδοξο Χριστιανικό Κέντρο Διαλόγου «Φανάριον»

(Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου)